

Twój e-PIT: **WPISZ NASZ KRS 0000318482**

UMOWA ZLECENIE / UMOWA O DZIEŁO

STAN PRAWNY NA DZIEŃ 1 MAJA 2025

	UMOWA ZLECENIE ¹	UMOWA O DZIEŁO ²
PODSTAWA PRAWNA	Umowa zlecenie została uregulowana w art. 734 – 751 Kodeksu cywilnego.	Umowa o dzieło jest umową nazwaną uregulowaną w art. 627 – 646 Kodeksu cywilnego. Jest to umowa wzajemna, odpłatna i konsensualna.
PRZEDMIOT	Na podstawie umowy zlecenia Przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla Dającego zlecenie. Przez umowę zlecenia najczęściej Przyjmujący zlecenie wykonuje jakąś czynność prawną w imieniu i na rzecz Dającego zlecenie. Skutki prawne danej czynności pojawiają się od razu po stronie Dającego zlecenie. Przyjmujący zlecenie	Na podstawie umowy o dzieło Przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a Zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Dzieło może mieć charakter materialny lub niematerialny. Dziełem materialnym jest np. ubranie, czy rzeźba. Dziełem niematerialnym jest natomiast utwór w rozumieniu <u>Prawa Autorskiego, np. wiersz, czy utwór muzyczny.</u>

¹ <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-zlecenia-wzor-dokumentu>

² <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-o-dzieło>

	składa oświadczenie woli, zaś konsekwencje złożenia tego oświadczenia ponosi Dający zlecenie. Wykonanie przez Przyjmującego zlecenie czynności prawnej powoduje powstanie po stronie Dającego zlecenie praw lub obowiązków albo praw i obowiązków.	Zamawiający obok zapłaty wynagrodzenia, musi także odebrać dzieło.
AUTORSKIE PRAWA MAJĄTKOWE	Umowa zlecenia nie wymaga przeniesienia autorskich praw majątkowych	Umowa o dzieło jako umowa starannego rezultatu, polega na wytworzeniu dzieła / utworu, a następnie przeniesieniu autorskich praw do utworu. Z reguły, jeśli strony umowy nie postanowią inaczej, przeniesienie własności egzemplarza utworu nie powoduje przejścia autorskich praw majątkowych do utworu. Jeżeli zamawiający chce w pełni korzystać z dzieła, w umowie powinno znaleźć się postanowienie dotyczące przeniesienia praw autorskich.
STOSOWANIE	Stosowana często przez przedsiębiorców, zamiast umowy o pracę. Należy do kategorii tzw. „umów śmieciowych”. Pracodawcy wybierają tę formę zatrudnienia ze względów ekonomicznych. Pracodawcy nie muszą stosować przepisów prawa pracy. Więcej na ten temat przeczytasz w naszym poradniku – Zestawienie form zatrudnienia:	Umowa o dzieło może być stosowana przez przedsiębiorców zamiast umowy o pracę. Pracodawcy preferują tę formę „zatrudnienia” przede wszystkim ze względów ekonomicznych.

	PORADNIKI – ZESTAWIENIE FORM ZATRUDNIENIA³ Zlecenie jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą. Zlecenie może obejmować również zastępstwo w postępowaniu sądowym, gdzie na podstawie umowy zlecenia radca prawny lub adwokat reprezentuje swojego klienta przed sądem. W takiej sytuacji potrzebne jest jednak jeszcze udzielenie odrębnego pełnomocnictwa procesowego.	
FORMA ZAWARCIA UMOWY	Umowa zlecenia może zostać zawarta zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej.	Umowa o dzieło powinna zostać zawarta w formie pisemnej. Ważne, aby w umowie dobrze opisać dzieło, musi być ono skonkretyzowane, co ułatwi późniejszą weryfikację, czy zostało wykonane prawidłowo.
CEL UMOWY	Umowa zlecenie jest umową tzw. starannego działania. Przyjmujący zlecenie ma starannie i sumiennie wykonywać powierzone mu czynności. Dający zlecenie nie powinien zaś wymagać od Przyjmującego zlecenie jakiegoś konkretnego rezultatu/efektu jego działań. Dający zlecenie powinien więc zapłacić Przyjmującemu zlecenie umówione wynagrodzenie, nawet jeśli efekt nie został osiągnięty – wystarczy jego staranne działanie.	Umowa o dzieło jest umową tzw. rezultatu. Przyjmujący zamówienie odpowiada za efekt swojej pracy. Pozornie nie ma więc znaczenia, w jaki sposób ten efekt osiągnął – ważne, aby był zgodny z umową, zadowalający dla Zamawiającego. Nie oznacza to, jednak, że Zamawiający nie może zastrzec w umowie o dzieło, w jaki sposób ma być ono wykonywane. Gotowe dzieło musi mieć zatem odpowiednie cechy, właściwości, a także powinno zostać wydane Zamawiającemu w umówionym terminie

³ <https://mikroporady.pl/poradniki/zestawienie-form-zatrudnienia>

TERMIN WYKONANIA UMOWY	Umowa zlecenie może zostać zawarta na czas określony lub nieokreślony.	Umowa o dzieło musi zawierać termin wykonania dzieła.
SKŁADKI ZUS⁴	Umowa zlecenia podlega obowiązkowi uiszczania składek ZUS. Dotyczy to zarówno składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe), jak i ubezpieczenie zdrowotne do momentu, aż Przyjmujący zlecenie osiągnie przychód miesięczny w wysokości aktualnego minimalnego wynagrodzenia. Pod uwagę bierze się jednak wszystkie tytuły do ubezpieczeń. Można przy tym sumować kwoty z umowy o pracę oraz z umowy zlecenie. Po osiągnięciu przez Przyjmującego zlecenie kwoty minimalnego wynagrodzenia, od kolejnej zawartej przez niego umowy zlecenia trzeba odprowadzać tylko składki na ubezpieczenie zdrowotne.	Przyjmujący zamówienie (Wykonawca) nie jest zobowiązany do odprowadzania składek ZUS. Nie musi zatem płacić składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe), ani zdrowotne. Powoduje to jednak, że Wykonawca na podstawie umowy o dzieło nie jest uprawniony do uzyskania jakichkolwiek świadczeń z ZUS.

⁴ <https://mikroporady.pl/instrukcje-i-regulaminy/instrukcje/kiedy-i-jak-naliczac-skladki-ubezpieczenia-zdrowotnego-i-spoiecznego-od-umowy-o-dzielo-i-umowy-zlecenia>

PODATEK DOCHODOWY	Obydwie strony umowy zlecenia zobowiązane są do płacenia podatku dochodowego.	Przychód z umowy o dzieło podlega opodatkowaniu. W przypadku, w którym wynagrodzenie z tytułu umowy o dzieło nie przekracza 200 zł brutto, zastosowanie znajduje zryczałtowany podatek w wysokości 18 %, bez brania pod uwagę kosztów uzyskania przychodu. Po przekroczeniu kwoty 200 zł brutto stosuje się zaliczkę na podatek dochodowy w wysokości 18 %, zaś po przekroczeniu rocznego dochodu w wysokości 85.528 zł – obowiązuje stawka 32 %. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku umowy o dzieło, której przedmiot stanowi utwór w rozumieniu Prawa autorskiego – wówczas stosuje się stawkę 50%
WYKONANIE UMOWY	Przyjmujący zlecenie powinien wykonywać zlecenie osobiście. Dopuszczalna jest możliwość ustanowienia zastępcy przez przyjmującego zlecenie, jeżeli zostało to wskazane w umowie, wynika to ze zwyczaju bądź gdy jest do tego zmuszony przez okoliczności. W takiej sytuacji Przyjmujący zlecenie powinien niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Dającego zlecenie i wskazać kim jest zastępca oraz gdzie mieszka. Dzięki powiadomieniu zazwyczaj Przyjmujący nie będzie ponosił odpowiedzialności za działania zastępcy – chyba, że wybrał nieodpowiednią osobę – np. bez odpowiednich kwalifikacji.	Przyjmujący zamówienie zgodnie z obowiązującymi przepisami nie ma obowiązku wykonywać dzieła osobiście. Tym samym może powierzyć jego wykonanie osobie trzeciej. Nie mniej jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby w umowie znalazło się postanowienie zobowiązujące Przyjmującego zamówienie do osobistego działania. W sytuacji, w której Przyjmujący zamówienie powierzy wykonanie dzieła innej osobie, ponosi on odpowiedzialność za jej działania i zaniechania jak za własne. Krótko mówiąc, jeśli zastępca Przyjmującego zamówienie wykona dzieło wadliwie, to przyjmujący zamówienie odpowiada za te wady i tym samym będzie zobowiązany do ich usunięcia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ WYKONAWCY⁵	Przyjmujący zlecenie ponosi odpowiedzialność na zasadzie starannego działania. Oznacza to, że jeśli działanie Przyjmującego zlecenie w imieniu Dającego zlecenie spowoduje powstanie szkody w majątku Dającego zlecenie, to Przyjmujący zlecenie ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za tę szkodę, tylko wtedy, gdy Dający zlecenie wykaże, że szkoda powstała z winy Przyjmującego zlecenie. Dodatkowo, w wypadku gdy Przyjmujący zlecenie powierzył wykonanie zlecenia innej osobie nie będąc do tego uprawniony, a rzecz należąca do Dającego zlecenie uległa przy wykonywaniu zlecenia utracie lub uszkodzeniu, Przyjmujący zlecenie jest odpowiedzialny także za utratę lub uszkodzenie przypadkowe, chyba że jedno lub drugie nastąpiłoby również wtedy, gdyby sam zlecenie wykonywał. Na Przyjmującym zlecenie ciąży obowiązek informowania Dającego zlecenie o przebiegu wykonywania zlecenia, a także o tym, że wykonał już zlecenie. Na koniec Przyjmujący zlecenie musi rozliczyć się z dającym zlecenie i przekazać mu wszystko co otrzymał w związku z wykonywaniem umowy.	Przyjmujący zamówienie przede wszystkim odpowiada za wykonie swojego podstawowego obowiązku, jakim jest wykonanie dzieła. Jeśli go nie wykona, ponosi odpowiedzialność. Przyjmujący zamówienie ponosi odpowiedzialność za działania swojego zastępcy jak za swoje własne. Przyjmujący zamówienie odpowiada także za wydanie dzieła Zamawiającemu – stanowi to jeden z jego podstawowych obowiązków umownych. Przed wszystkim jednak Przyjmujący zamówienie ponosi odpowiedzialność za wady dzieła. Jeśli dzieło ma wady, stosuje się przepisy o rękojmi przy sprzedaży, które uprawniają Zamawiającego do kierowanie odpowiednich żądań względem Przyjmującego zamówienie. Odpowiedzialność Przyjmującego zamówienie jest wyłączona, jeżeli wada dzieła powstała z przyczyny tkwiącej w materiale dostarczonym przez Zamawiającego. Dodatkowo, Przyjmujący zamówienie może udzielić gwarancji na wykonane dzieło. Wtedy należy stosować przepisy o gwarancji przy sprzedaży.
WYNAGRODZENIE⁶	Za wykonanie zlecenia Przyjmujący zlecenie powinien otrzymać wynagrodzenie.	Wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła może zostać określona wprost (kwotowo) lub przez wskazanie podstaw do jego ustalenia.

⁵ <https://mikroporady.pl/slownik-pojec/odpowiedzialnosc-kontraktowa>

⁶ <https://mikroporady.pl/slownik-pojec/wynagrodzenie>

Z treści umowy lub okoliczności może wynikać jednak, że Przyjmujący zlecenie zobowiązał się do wykonania zlecenia bez wynagrodzenia. Zazwyczaj strony określają w umowie wysokość wynagrodzenia. Jeśli jednak jej nie ustaliły, to należy się wynagrodzenie odpowiednie do wykonanej pracy.

Od 2017 roku przy umowie zlecenie obowiązuje minimalna stawka godzinowa. Minimalne wynagrodzenie dla Przyjmującego zlecenie wynosi 17 zł brutto.

Jeżeli jednak w umowie nie zostały określone podstawy do ustalenia wynagrodzenia, to przyjmuje się, że ustalono zwykłe wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju. Jeżeli także w ten sposób nie da się ustalić wysokości wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom Przyjmującego zamówienie.

Co istotne, do wynagrodzenia przy umowie o dzieło należy stosować przepisy dotyczące sprzedaży według cen sztywnych, maksymalnych, minimalnych i wynikowych.

W umowie o dzieło można również wprowadzić wynagrodzenie kosztorysowe. Obliczane na podstawie zestawienia planowanych prac i kosztów ich wykonania.

Wynagrodzenie kosztorysowe może zostać podwyższone w trakcie wykonywania dzieła, jeżeli Zamawiający chciałby, aby zostały wykonane jeszcze dodatkowe prace, które nie zostały ujęte w kosztorysie. Przyjmujący zamówienie może żądać podwyższenia wynagrodzenia także wtedy, gdy mimo zachowania należytej staranności nie mógł przewidzieć konieczności prac dodatkowych. W takiej sytuacji musi jednak poprosić o akceptację Zamawiającego. Zamawiający w takiej sytuacji może jednak niezwłocznie od umowy odstąpić.

W przypadku wynagrodzenia ryczałtowego, Przyjmujący zamówienie, co do zasady, nie może żądać jego podwyższenia.

Należy pamiętać, że umowa o dzieło autorskie obok wynagrodzenia za dzieło powinna także określać wynagrodzenie za przeniesienie majątkowych praw autorskich lub za udzielenie licencji.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

Dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie.

W takim przypadku jednak powinien on zwrócić Przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poniósł w celu należytego wykonania zlecenia. Dodatkowo wypowiadając umowę, przyjmujący zlecenie powinien zapłacić przyjmującemu zlecenie wynagrodzenie za wykonane już przez niego czynności. Jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Przyjmujący zlecenie również może je wypowiedzieć w każdym czasie, jeżeli jednak nie miał... do tego powodu, powinien naprawić szkodę, która poniósł dający zlecenie.

Dopóki dzieło nie zostało ukończone, zamawiający może w każdej chwili od umowy odstąpić, przy czym, musi wtedy zapłacić umówione wynagrodzenie. Zamawiający może jednak odliczyć to, co Przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła.

Zamawiający może także odstąpić od umowy w sytuacji, gdy nastąpiło znaczne podwyższenie wynagrodzenia kosztorysowego – powinien jednak zrobić to niezwłocznie i zapłacić Przyjmującemu zamówienie odpowiednią wysokość umówionego wynagrodzenia.

Dodatkowo Zamawiający może również odstąpić od umowy, gdy Przyjmujący zamówienie opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła tak długo, że nie jest prawdopodobne, żeby ukończył je w umówionym terminie. Odstąpienie może wtedy nastąpić bez konieczności wyznaczania przyjmującemu zamówienie dodatkowego terminu.

Zamawiający może odstąpić od umowy o dzieło, jeśli Przyjmujący zamówienie wykonywa je w sposób wadliwy lub niezgodny z umową. W takiej sytuacji jednak powinien przedtem wezwać Przyjmującego zamówienie do wykonywania dzieła zgodnie z umową i wyznaczyć mu termin na zmianę sposobu wykonywania dzieła. Po bezskutecznym upływie tego terminu Zamawiający może od umowy odstąpić lub powierzyć dalsze wykonywanie dzieła osobie trzeciej na koszt i niebezpieczeństwo Przyjmującego zamówienie.

Przyjmujący zamówienie może odstąpić od umowy o dzieło, gdy wykonanie dzieła wymaga współdziałania Zamawiającego, a ten nie wywiązuje się ze swojego obowiązku. W takiej sytuacji jednak, Przyjmujący

 MIEJSCE WYKONYWANIA UMOWY	Strony mogą określić dowolne miejsce wykonywania umowy	zamówienie musi najpierw wezwać Zamawiającego do współdziałania i wyznaczyć mu odpowiedni termin pod rygorem odstąpienia od umowy. Strony mogą określić dowolne miejsce wykonywania umowy
---	---	---

Źródła:

1. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 226 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment publikacji nie może być powielany lub rozpowszechniany w żadnej formie i w żaden sposób bez uprzedniego zezwolenia. Wszelkie znaki towarowe, znaki graficzne, nazwy własne, logotypy i inne dane są chronione prawem autorskim i należą do ich właścicieli © Fundacja Akademia Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości dr Bogusława Federa.